

Farestien til den løsgående diegivende so

Robert Andersen, Bonnesig
Janni Hales Pedersen, SEGES

19. Marts 2024

STØTTET AF
Svineafgiftsfonden

SEGES
INNOVATION

Robert Andersen

- Bor i Nordvestjylland
- Gift med Jonna, som er driftsleder sohold
- Organisationsarbejde
- Etableret i 2003
- 1.000 søer i dag
 - Udvider til 1.400 søer
- UK-produktion
- Feder 15.000 og sælger 24.000 smågrise
- 450 ha

Min fremtidige griseproduktion

- Skal kunne vises frem for alle
- Produktionssikkerhed
 - Vil kunne fravænne 40 grise per årssø
- Tror ikke på mer-pris
 - Vi kommer ikke til at lave 'poppel-grise'
- Tror der kommer krav om mindre medicin
 - Stiller store krav til hygiejne
 - Ingen/få sår på pattegrise knæ
- Lavest mulige klimaaftryk

Krav om løsdrift?

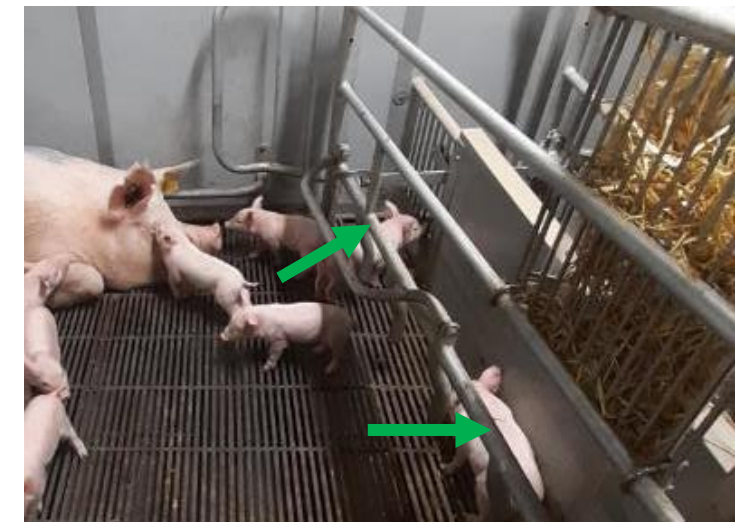
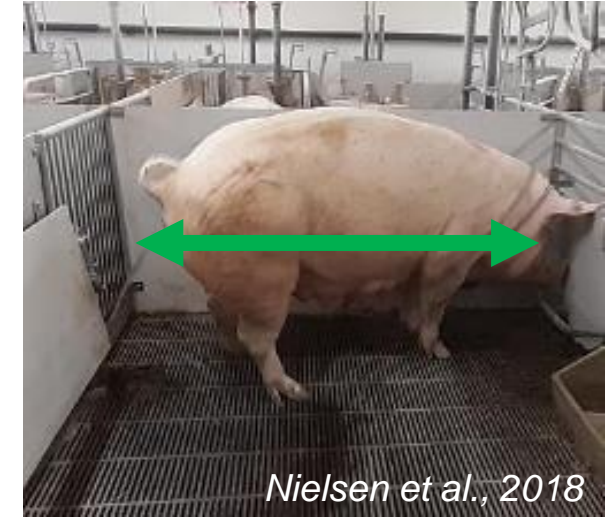
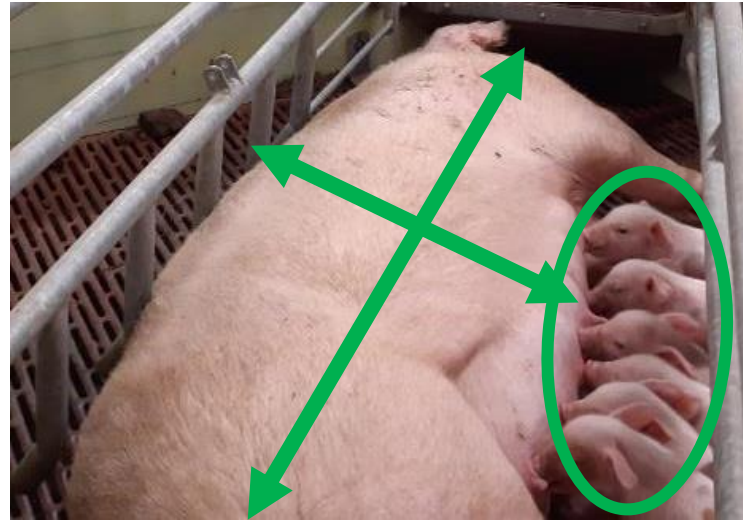
- Ingen lovkrav (endnu)
- Diskuteret i EU - revision af lov om hold af grise
- Ny dyrevelfærdsaftale i DK - 'Sammen om dyrene'
 - Ingen konkrete krav
 - Nye farestalde bygges til løse søer
- LFG Vision 2050
- Tilskudsordning - krav til areal og dimensioner

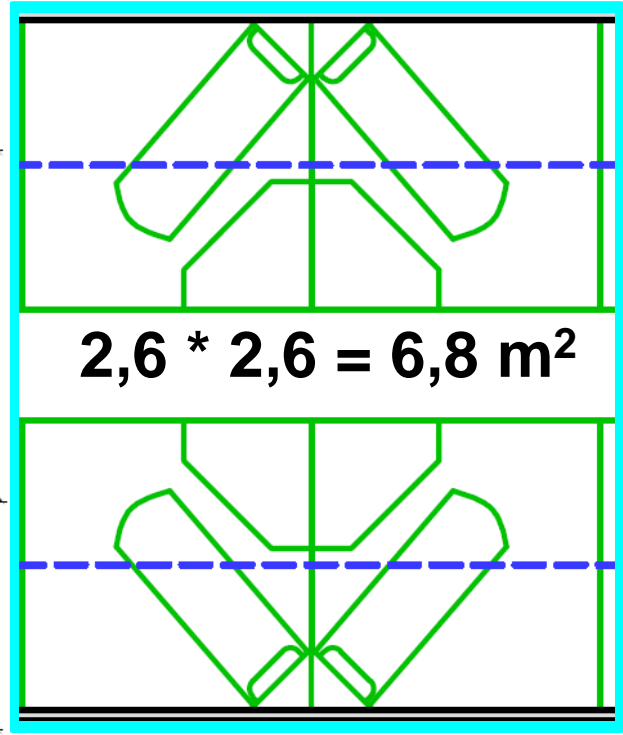
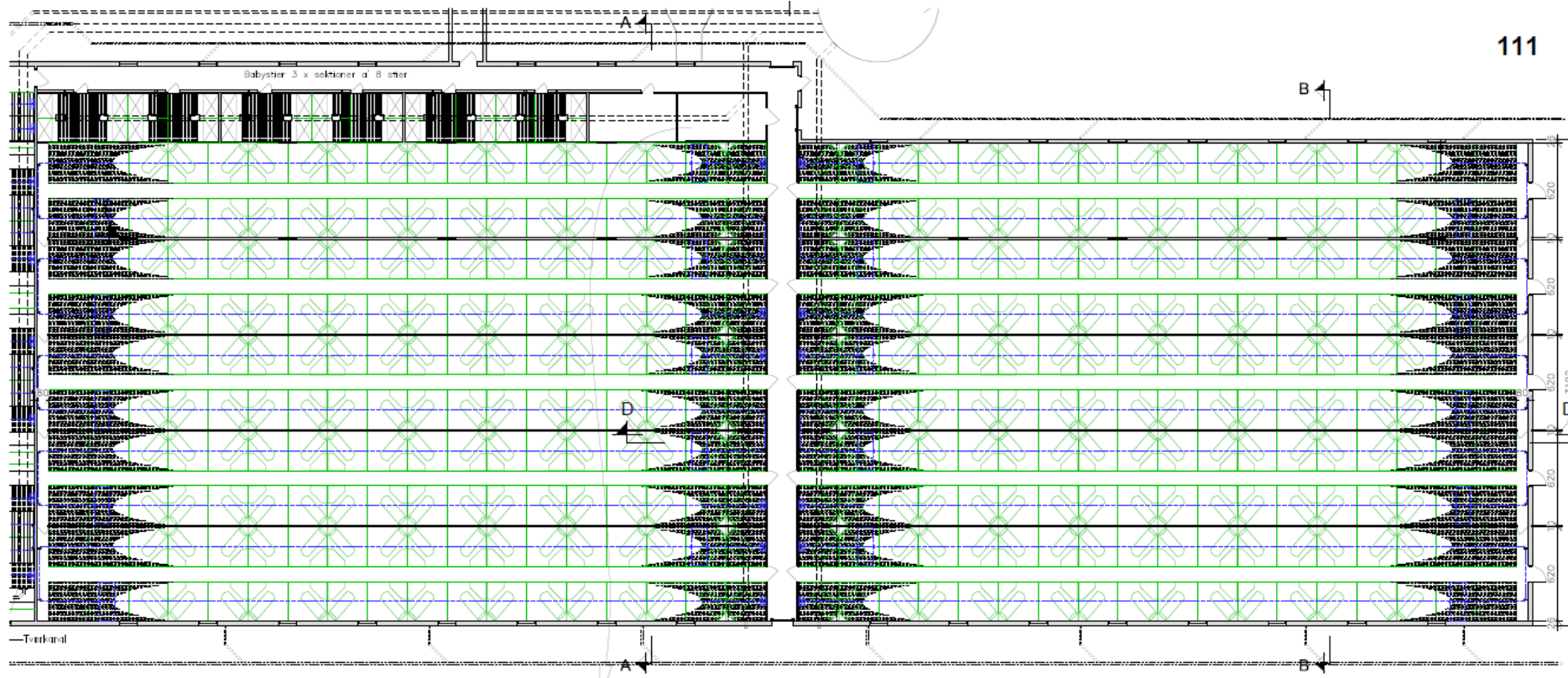

Sti-størrelser

- Krav i Tyskland
 - 6,5 m²
- Anbefaling fra EFSA
 - 7,8 m²
- Plads til soen og grisene
- Overvej sektionernes størrelse
 - Mindre sektioner – mindre spredning på søer og mere ro

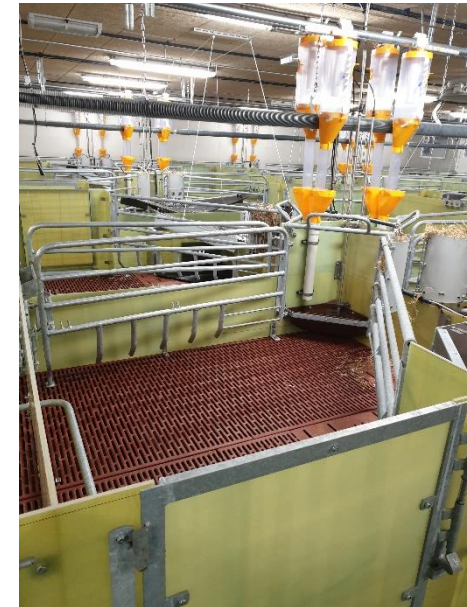

Sti-indretning

Indretning – over og under gulv

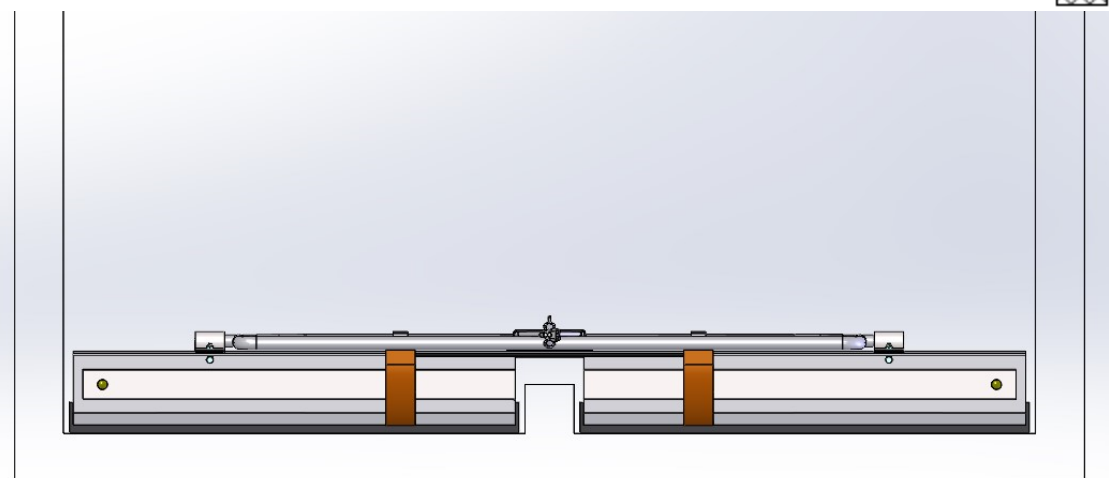
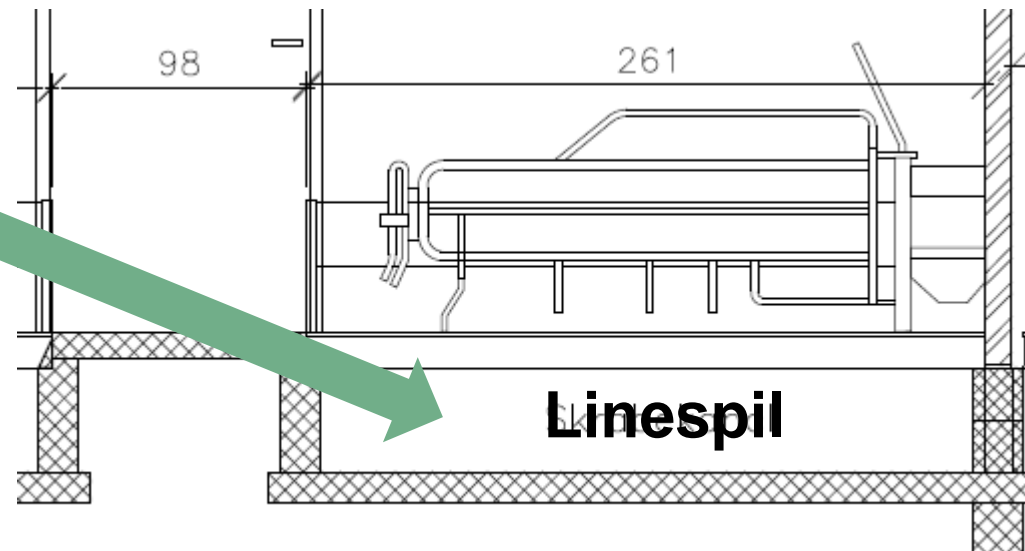
- Kvadratisk – og brug af boks
 - Soen kan ikke opdele i gøde- og hvileområde
 - Fulldrænet
- Rektangulær
 - Soen kan i højere grad opdele i gøde- og hvileområde
 - Mulighed for delvist fast gulv
 - Opfyldelse af miljøkrav
 - Fastholde redebygningsmateriale

Gylle

- Lavt klimaaftryk, fremtidens "license to produce"
- Vil gerne give hø/halm og strø
 - Velfærd
- Vil gerne kunne få halm ud
 - Ingen/få fluer
- Haft linespil i 19 år – det virker
 - Mindre ammoniak i staldluften
 - To-delt kumme

Gulv

- Fulldrænet
 - Høj hygiejne
 - Skuldarsår bekymrer
- Spaltegulv
 - Ingen skader på pattegrise og søer
 - Mulighed for at give halm
- Store huler, derfor ønske om gulvvarme

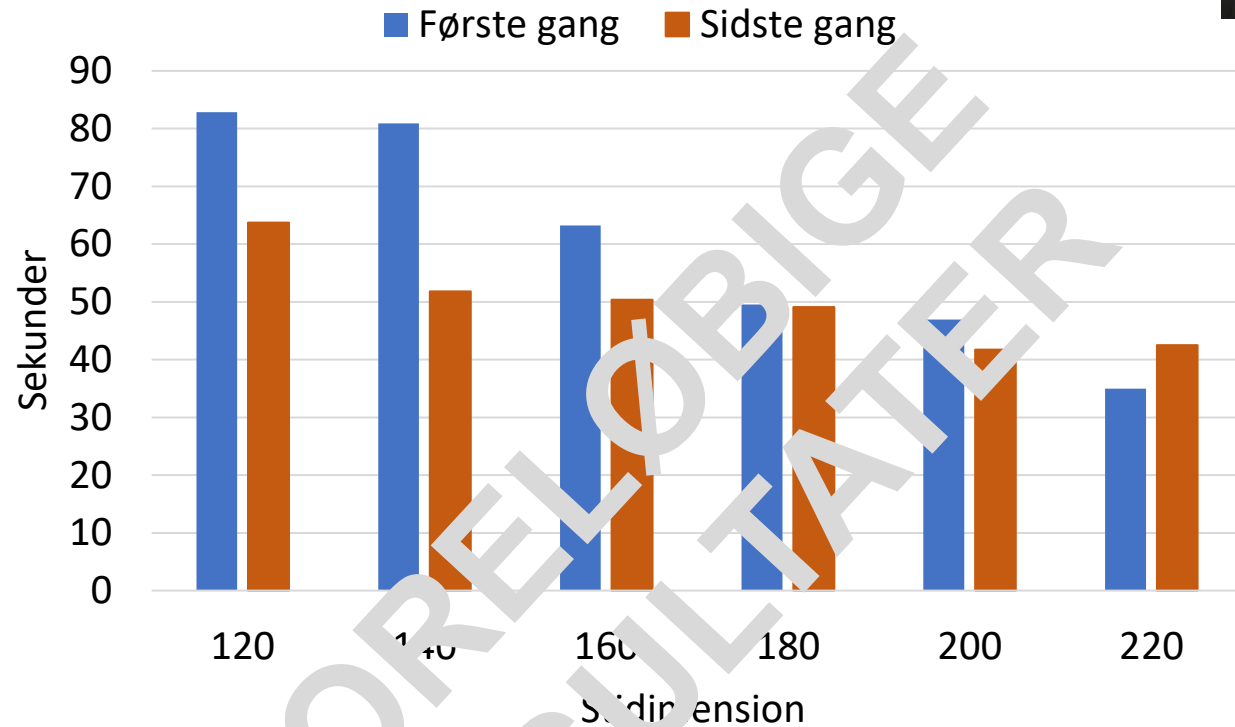
Boks reducerer dødeligheden

- Boks før faring for størst effekt
- Plads til so og grise
- Beskyttelse for personalet
- Er det nemt at komme til soen?
- Er det nemt at komme til grisene?

Vendeplads

- Plads til at vende rundt
 - Mindst 153 cm
 - Ny undersøgelse bekræfter

Søer og over 190 cm bliver begrænset i at vende sig ved dimensioner på <140 cm.

Boks

- Løse ved indsættelse
- Produktionssikkerhed
 - Reducere risiko for klemning
 - Knæk på rør – god dieplads
- Faringsovervågning
 - Bagpart mod gangen
- Løs efter 4 dage
 - Mere løs, mere motion, mere mælk

Arbejdsforhold

- Daglige rutiner skal være nemme at gøre
 - Foder, vand, pattegrise osv.
- Ikke-daglige rutiner
 - Faringsovervågning – få dage – hvilken vej vender soen?
 - Vaccination – er det nemt at lukke grisene fra?
- Hvad kan gøres fra gangen – hvad skal man ind i stien for at gøre?
 - Nemt at komme ind/ud af stien?
 - Nemt at bevæge sig rundt i stien?

Fodring

- Gode erfaringer med vådfoder
- Vil nemt kunne justere foder ved alle søer dagligt
 - Foderjustering – fra gangen eller kurve
- Krav til hygiejne
 - Har restløs vådfodring
 - Mindre rørdimension

Berigelse

- Halm/hø
 - Tildeles på gulvet til redebygning
 - I halmhæk
- Det er 'snoller'

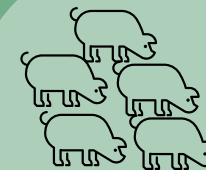
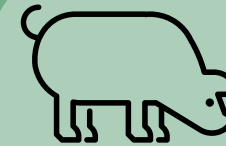
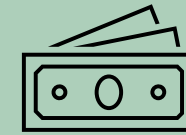
Supplerende ernæring til pattegrise

- Mælkeanlæg
 - Har det i dag og fortsætter
 - Kan vi bruge det mindre?
 - Mælkekop og vandkop ens
- Frisk foder
 - Tørfoder på gulv

Økonomi

- Samlet investering – 5200 kr/m²
 - 720 babystipladser
 - 424 løbe-/drægtighedspl. (28 sygestipl.)
 - 360 farestipladser
- Indtjening
 - Forventer ikke merpris
 - Fastholde høj produktivitet
 - Tilskud er den eneste ekstra indtjening i stiens levetid

Opsamling

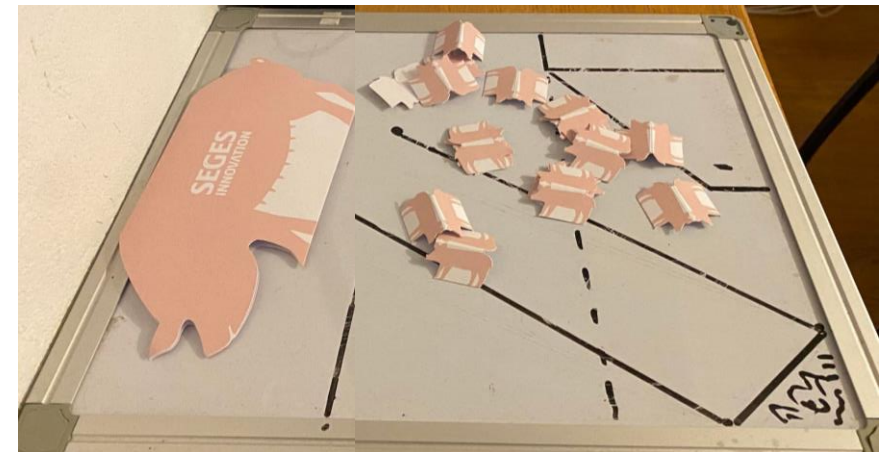

- Diegivende søer bliver løse fremover
- Tænk indretning både over og under gulv
 - Hvordan spiller elementerne ind på hinanden?
 - Miljø vs. velfærd
 - Sektionsstørrelse
- Boks reducerer dødeligheden
- Gør det nemt at gøre det rigtigt
- Del erfaringer med andre

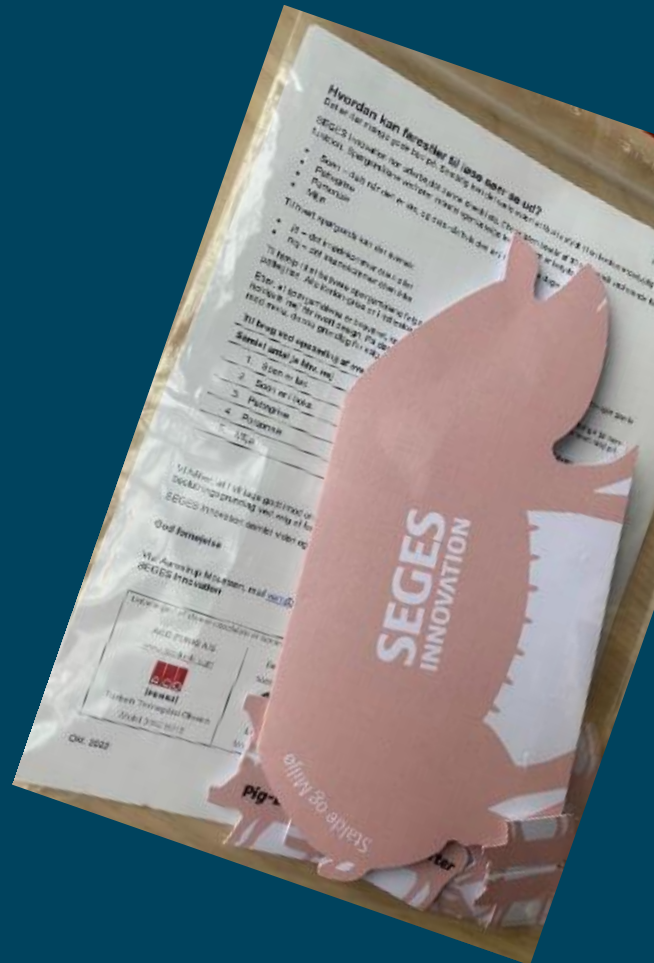
Tag med hjem

- Forventer
 - Større investering
 - Ingen merpris
 - Krav om reduceret medicinforbrug
- Besøg forskellige med løsdrift
 - Taget det bedste med hjem
- Brug papgrise og checkliste som beslutningsgrundlag

Checkliste og papgrise – få indretning i hænderne

Checkliste – funktionskrav – indretning af faresti til løse søer

Nedenfor er der 30 spørgsmål til sti-indretning (med tilhørende forklaring/udfyldning af spørgsmål)

	Ja	Nej
1. Når soen er løs, kan soen:		
1.1. Før faring, bevæge sig (tage nogle skridt) i stien <i>Ellers kan soen ikke redebygge, og det kan øge antal dødfødt</i>		
1.2. Vende sig (fuld længde)? <i>Ellers kan soen klemme pattegrise</i>		
1.3. Bevæge sig frem/tilbage – udover dens egen længde – når den skal lægge sig? <i>Ellers kan soen ikke nemt rejse og lægge sig, og det kan reducere mælkeproduktion</i>		
1.4. "Samle" grisene, inden den (soen) lægger sig ned? <i>Ellers øget risiko for, at pattegrise klemmes</i>		
1.5. Lægge sig med støtte – dvs. er der mindst en og gerne flere stisider, hvor der fx er en skrå liggevæg og ikke en friholderbøjle? <i>Ellers er der øget risiko for, at der klemmes pattegrise</i>		
1.6. Ligge med hele kroppen både på det faste gulv og på spallegulv? <i>Ellers kan soen ikke termoregulere</i>		
1.7. Stå lige for krybben? <i>Ellers er der risiko for foder- og vandspild</i>		
1.8. Nemt stå, så den undgår at gøde på det faste gulv? <i>Ellers er der øget risiko for dårlig hygiejne</i>		
I alt: Løs so		